

mgr Piotr Adamczyk

tytuł rozprawy: Przepływy kapitałowe w procesach konwergencji realnej krajów Europy Środkowo-Wschodniej – studium ekonometryczne

Głównym celem rozprawy doktorskiej jest empiryczna weryfikacja siły oddziaływania przepływów kapitałowych na występowanie zjawiska konwergencji realnej oraz na przestrzenne zróżnicowanie jej tempa w krajach Europy Środkowo-Wschodniej.

Pierwszy rozdział poświęcony został tematyce wzrostu gospodarczego oraz konwergencji. Rozdział rozpoczyna się od wprowadzenia do tematyki wzrostu gospodarczego. W toku analizy omówiono model wzrostu gospodarczego Solowa-Swana. Ustalono, że konwergencja może być determinowana przez wiele czynników, oraz że badania empiryczne dotyczące konwergencji warunkowej są oparte przede wszystkim na technikach badawczych, które uniemożliwiają badanie tempa doganiania w niejednorodnym pod względem gospodarczym środowisku.

W drugim rozdziale podjęto tematykę przepływów kapitałowych. Przedstawiony przegląd literatury wykazał, że kapitał o charakterze krótkookresowym, taki jak inwestycje portfelowe i pozostałe inwestycje, także może oddziaływać na wzrost gospodarczy w długim okresie. Ponadto stwierdzono, że powszechnie wykorzystywane dane dotyczące przepływów kapitału są silnie zniekształcone przez przepływy o charakterze czysto finansowym, przez co dane te w coraz mniejszym stopniu odzwierciedlają rzeczywisty wpływ poszczególnych form kapitału na sferę realną gospodarki. Z tego względu w badaniach empirycznych kluczową rolę odgrywa odpowiednie przekształcenie danych dotyczących przepływu kapitału.

W trzecim rozdziale przedstawiona została metodologia badawcza. Na potrzeby analizy tempa konwergencji typu β zaproponowano model SURE (ang. Seemingly Unrelated Regression Equations), który umożliwia przeprowadzenie badania w niejednorodnym środowisku. W celu zbadania roli przepływów kapitałowych w procesach konwergencji realnej podzielono wskaźniki przepływu kapitału na dwie grupy: kapitał o charakterze długookresowym (inwestycje bezpośrednie) oraz kapitał o charakterze krótkookresowym (inwestycje portfelowe oraz pozostałe inwestycje). W obrębie obu grup wskaźników zaproponowano po cztery mierniki kapitału, które zostały stworzone w oparciu o metody wyodrębniania danych dotyczących przepływów kapitału prezentowane w najnowszej literaturze przedmiotu.

Ostatni rozdział rozprawy to analiza empiryczna skonstruowanych modeli konwergencji warunkowej. W rozdziale przedstawiono osiem modeli konwergencji wykorzystujących zaproponowane w rozprawie mierniki przepływu kapitału oraz model bez kapitału, które estymowano metodą SURE oraz metodą najmniejszych kwadratów dla każdego z krajów osobno.

Przeprowadzona analiza pozwoliła stwierdzić, że zastosowanie modelu SURE przyniosło oszacowania parametrów równania konwergencji bardziej wiarygodne w świetle danych niż w przypadku estymacji metodą najmniejszych kwadratów dla każdego z krajów osobno. Dodatkowo stwierdzono, że włączenie do równania konwergencji kategorii opisujących przepływy kapitału zmieniło wnioski o tempie konwergencji realnej w krajach Europy Środkowo-Wschodniej.